

Suomen ympäristökeskus SYKE

Lausuntopyyntö 13.5.2025, SYKE/2025/768

Suomen tarve osallistua Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulipuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Asia

Suomen ympäristökeskuksen lausuntopyyntö koskee Ruotsin Haaparannan kunnan luoteisosaan suunniteltavaa Hirvivaaran tuulipuistoa, joka käsittäisi enintään 34 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 250 m ja vuosituotanto 0,8 TWh. Lopullinen teho riippuisi tuulipuiston toteuttamishetkellä markkinoilla olevista tuulivoimaloista.

Suomen ympäristökeskus arvioi lausuntopyynnössä, että hanke saattaa aiheuttaa merkittäviä haitallisia valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia tai kumulatiivisia ympäristövaikutuksia yhdessä muiden lähialueen tuulivoima- tai infrastruktuurihankkeiden kanssa.

Lausunnossa pyydetään näkemyksiä Suomen tarpeeseen osallistua YVA-menettelyyn, hankkeen todennäköisesti merkittävistä rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista Suomen kannalta ja kuulemisasiakirjojen sisällöstä.

Suomen tarve osallistua hankkeen YVA-menettelyyn

Lapin ELY-keskus näkee, että Suomella on tarve osallistua hankkeen YVA-menettelyyn Suomeen mahdollisesti kohdistuvien maisemavaikutusten vuoksi sekä yhteisvaikutusten selvittämiseksi Haaparannan kunnassa suunnittelussa olevien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Näkemykset Suomeen ulottuvista ympäristövaikutuksista ja arviointiohjelmasta

Hankealue sijoittuu lähimmillään noin 12 km etäisyydelle Suomesta Tornion kaupungissa sijaitsevien Kukkolan, Karungin ja Rautionpään kylien kohdalla sekä noin 18 km etäisyydelle Tornion keskustasta. Kuulemisaineistossa esitettyjen näkymäanalyysien perusteella voi arvioida pääosan suunnitelluista voimaloista näkyvän Kukkolan, Karungin ja

Rautionpään kylien välisellä osuudella. Näkymäalue ulottuu idässä edemmäs Suomen alueella ja karttatarkastelun perusteella todennäköisesti myös pohjoiseen Ylitornion kunnan Kainuunkylän suuntaan sekä Perämerellä Suomen puolelle.

Maisemavaikutusten arviointia tuulivoimarakentamisessa koskevan ohjeen (YM 2024:29) perusteella Suomeen ulottuva vaikutusalue on ns. välivaikutusalue, joka alkaa noin 7 km etäisyydellä voimaloista ja muuttuu kaukovaikutusalueeksi noin alle 17 km etäisyydellä voimaloista silloin, kun voimaloiden kokonaiskorkeus on 250 m. Välivaikutusalueella voimalat voivat näkyä selvästi, osana laajempaa maisemakokonaisuutta. Voimaloiden vaikutukset maiseman luonteeseen ja laatuun vähenevät etäisyyden kasvaessa. Välivaikutusalueella voi olla mahdollista havaita tuulivoimaloiden pyörimisliike, mutta voimaloiden kokoa ja etäisyyttä voi olla vaikea hahmottaa. Maaston muodot ja peitteisyys sekä voimaloiden ja havainnointipisteiden korkeusasemat vaikuttavat näkyvyyteen ja maisemarakenteen muutokseen.

Lapin ELY-keskus näkee, että Suomeen kohdistuvien maisemavaikutusten arvioimisen edellytys on näkymäalueiden esittäminen kattavasti myös Suomen suuntaan. Näkyvyyttä pohjoiseen Ylitornion kunnan Kainuunkylän suuntaan sekä Perämerelle Suomen puolelle ei lainkaan ole mahdollista arvioida, koska laaditut näkymäalueanalyysit eivät kata näitä näkemäsektoreita. Myös näkymäalue itään jatkunee etäämmälle kuin aineiston perusteella on mahdollista havaita. Rajat ylittävien vaikutusten arvioiminen edellyttää laadittujen näkymäalueanalyysien täydentämistä puuttuvilla näkemäsektoreilla sekä riittävän laajaa tarkastelualueita Suomen puolella (n. 30 km, tarvittaessa 40 km etäisyys). Lapin ELY-keskus näkee, että hankkeen yhdistettyä näkyvyyttä Suomeen, etenkin Tornion suuntaan, yhdessä Haaparannan kuntaan suunniteltavien Palojärven ja Vuonon tuulivoimahankkeiden on tarpeen havainnollistaa.

Struven kolmiomittausketjun maailmanperintökohteeseen kuuluvien mittauspisteiden Alatornion kirkko (Suomi), Perravaara (Ruotsi) ja Aavasaksa (Suomi) välisiin näkymälinjoihin ei Lapin ELY-keskuksen arvion mukaan kohdistu vaikutuksia. Lapin ELY-keskus toteaa, että mittausetjun ymmärrettävyyden kannalta voi olla tärkeää myös se, mitä näkymälinjan taka-alueelle sijoittuu. Tämä voi tässä tapauksessa koskea Aavasaksan pisteeltä etelään Perravaaran pisteen suuntaan olevaa näkymälinjaa. Hankkeen suunnittelussa on hyvä pyrkiä välttämään visuaalista vaikutelmaa, jossa näkymälinjan päässä oleva Struven ketjuun kuuluva mittauspiste näyttää tuulivoimaloiden ympäröimältä.

Lapin ELY-keskus näkee, että Struven kolmiomittausketjun mittauspisteiden välisiin näkymälinjoihin kohdistuvia vaikutuksia tulee tarvittaessa arvioida. Tällöin on huomioitava Suomen ja Ruotsin puolelle sijoittuvat mittauspisteet ja mahdollisuuksien mukaan sisällyttää

tarkasteluun maailmanperintöluettelon ulkopuoliset pisteet. Havainnekuviin voi tältä osin sisältyä myös yhdistettyä näkyvyyttä edellä mainittujen hankkeiden kanssa havainnollistava kuvasovite Struven mittausketjuun kuuluvalla Huitaperiltä. Alueellisen vastuumuseon Tornionlaakson museon näkemys selvitys- ja arviointitarpeesta on tärkeä.

Hankealue sijoittuu Perämereen laskevan Keräsjoen valuma-alueelle sekä etäämmällä valtakunnan rajasta sijaitsevalle Keräsjoen ja Sangisjoen välisten pienvesien valuma-alueelle. Keräsjoki purkaa vetensä Perämereen noin 10 km etäisyydellä länteen Tornionjoen suusta. Hanke ei kohdistu Tornionjoen valuma-alueelle. Merialueelle mahdollisesti ulottuvan vesistökuormituksen vaikutus voi ulottua Suomen merialueelle. Lapin ELY-keskus pitää tärkeänä, että tarvittaessa arvioidaan hankkeen rakentamis- ja toiminnanaikaisten kuivatustoimien vesistökuormitusta ja mahdollisesti merialueelle ulottuvaa kuormitusta, jos hankealueen maaperän laatu sitä edellyttää.

Lapin ELY-keskus ei näe todennäköiseksi, että merkittäviä liikennevaikutuksia kohdistuisi Suomeen.

Kuulemisaineistosta ilmenee, että hankkeessa on laadittu kulttuuriympäristöä koskeva selvitys. Jää epäselväksi, kattaako selvitys rajat ylittävät maisemavaikutukset. Lapin ELY-keskus pyytää hankkeesta vastaavaa ottamaan huomioon Tornionlaaksoon Suomessa sijoittuvat rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman valtakunnalliset arvokohteet hankkeen vaikutusalueen nykytilan kuvauksessa ja vaikutusten arvioinnissa:

*Rakennetun kulttuuriympäristön arvokohde Tornionjoen jokivarsiasutus (RKY 2009 inventointi) kohdistuu Kainuunkylän jokivarsikylään ja sen ympäristöön. Kohteen ominaispiirteisiin kuuluu 1800- ja 1900-luvun talonpoikaisrakentaminen ja siihen liittyvät alavat niittysaaret Tornionjoen laajassa suvannossa;

*Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Eteläisen Tornionlaakson maisemat (VAMA 2021 inventointi) ulottuu pohjoisesta Reväsvaaran korkeudelta Suomen Karungin pohjoispuolelle. Maisema-alue on Suomen kulttuuri- ja elinkeinohistorian kannalta merkittävä ja sen vanhimmat kylät ovat vakiintuneet nykyisille paikoilleen jo varhaisella keskiajalla. Maisema-alueella hahmottuu jokilaakson vanha asustusrakenne edelleen hyvin ja monet jokilaakson elinkeinomaiseman piirteet ovat säilyneet perinteisessä asussaan uudisrakentamisesta ja uusista tielinjoista huolimatta.

Lapin ELY-keskus pitää hyvänä, että kuulemisaineistossa on tunnistettu Tornionjoen ja etenkin Kukkolankosken merkitys virkistykselle ja matkailulle sekä matkailupalveluyrittäjille myös Suomen puolella. Virkistys- ja matkailutoiminnot liittyvät pääasiassa jokeen ja kalastukseen.

9.6.2025

Hankkeen suunnittelussa tullaan tekemään mm. linnustoa koskevia selvityksiä. Aineistosta ei ilmene, kattavatko suunnitellut selvitykset muuttolintuja ja mahdollisia suurten petolintujen rajat ylittäviä reviirejä. Lapin ELY-keskus pitää tärkeänä tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnin kannalta, että tälle alueelle sijoittuvissa tuulivoimahankkeissa tarkastellaan ja tarvittaessa selvitetään suurten petolintujen reviirejä ja lintujen muuttoa Perämeren pohjoisrannikolla ja Tornionlaaksossa.

Lapin ELY-keskus näkee, että hankkeen edellyttämää sähkönsiirtoa on syytä tarkastella arviointimenettelyn yhteydessä.

Lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet ylitarkastaja Jari Laulumaa sekä ympäristövastaava Tarmo Oikarinen (liikenne).

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallinta-järjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Tiina Lovisa Solbär ja ratkaissut yksikön päällikkö Leena Ruokanen. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja LAPELY/2038/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2038/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ruokanen Leena 09.06.2025 13:07

Esittelijä Solbär TiinaLovisa 09.06.2025 13:05

Asia: SYKE/2025/768

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Lapin liiton virasto toteaa, että Suomen tulisi osallistua Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Maisemavaikutukset

Hirvivaaran tuulivoimapuiston alueet sijoittuvat 19.2.2014 vahvistetun Länsi-Lapin maakuntakaavan lähialueelle Ruotsin puolella. Rajan läheisyyteen on Länsi-Lapin maakuntakaavassa osoitettu kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeinä alueina/kohteina sekä rakennussuojelukohteina useita valtakunnallisia sekä maakunnallisia kulttuuriympäristö- tai maisemakohteita.

Valtioneuvosto päätti istunnossaan 18.11.2021 valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista (VAMA 2021). Uusi alueluettelo korvaa aiemman alueluettelon vuodelta 1995. Maankäyttö- ja rakennuslaissa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet edellyttävät, että arvokkaat maisema-alueet otetaan huomioon alueiden käytössä. Museoviraston rakennetusta kulttuuriympäristöstä laatima inventointi (RKY 2009) on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi. Inventoinnin kohteet tulee huomioida alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtana.

Kuulemisasiakirjassa olevan kartan perusteella Hirvivaaran tuulivoimapuisto sijaitsee lähimmillään noin 15 km etäisyydellä lähimmästä valtakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta Eteläisen

Tornionlaakson maisemat. Alatornion kirkon tornissa sijaitseva Struven kolmiomittausketjun piste on yksi Unescon maailmanperintökohteista. Alatornion kirkko sijaitsee alle 20 km etäisyydellä suunnitellusta Hirvivaaran tuulivoimapuistosta.

Valtakunnalliset maisema-alueet, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ja Alatornion kirkon Unescon maailmanperintökohde tulee huomioida hankkeen maisemavaikutusten arvioinnissa osoittamalla tuulivoimaloiden näkyvyys edellä mainituille kohteille. Maisemavaikutusten arviointi edellyttää havainnollistavaa materiaalia sekä analyysiä muutoksen vaikutuksista ja vaikutusten merkittävydestä.

Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee lisäksi huomioida lentoestevalojen pimeänaikaista maisemaa muuttavat vaikutukset. Tuulivoimaloiden lentoestevalot näkyvät kauas pimeällä ja vaikuttavat mm. revontulien näkemiseen. Kielteisillä maisemavaikutuksilla on merkitystä matkailun toimintaympäristöön ja matkailuelinkeinon kehittämiseen Tornionjoen ja Tornionlaakson alueella. Maakuntakaavassa rajajoki Tornionjoki on osoitettu luonnonsuojelualueena (SL 4051) ja joki kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Tornionjoki on Euroopan tärkein lohijoki, jolla on merkittävä ekologinen, taloudellinen, ja kulttuurinen merkitys. Kukkolankoski sijaitsee noin 10 kilometrin päässä tuulivoima-alueen itäpuolella. Kukkolankoskella ja Tornionjoella on myös huomattavaa matkailullista merkitystä. Kukkolankosken kalakenttä on Länsi-Lapin maakuntakaavassa osoitettu rakennussuojelukohteena (SR 3112). Kohde kuuluu myös valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009). Hirvivaaran tuulivoimapuiston maisemavaikutukset tulee arvioida myös Tornionjoen osalta.

Yhteisvaikutukset

Kuulemisasiakirjan sivulla 40, kappaleessa 5.4 Lähialueen hankkeet ja kumulatiiviset vaikutukset todetaan, että ”Tällä hetkellä Suomen puolella ei ole tiedossa suunnitteilla olevia tai perustettuja tuuli- tai aurinkovoimahankkeita tämän hankealueen läheisyydessä. Yhtiöllä ei myöskään ole tietoa muista käynnissä tai suunnitteilla olevista hankkeista alueella.”

Tornion Röyttäessä sijaitsevassa tuulivoimapuistossa on 13 toiminnassa olevaa tuulivoimalaitosta ja Ajoksen sataman edustalla Kemissä 13 toiminnassa olevaa tuulivoimalaitosta. Lisäksi Tornion ja Ylitornion alueille on suunnitteilla useita eri suunnitteluvaiheissa olevia tuulivoimahankkeita.

Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tulee arvioida yhteisvaikutukset Suomen lähialueiden toiminnassa tai suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden osalta.

Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Etäisyysvyöhykkeiden käyttö kuulemisasiakirjan kartoissa helpottaisi arviointia siitä, minne tuulivoimapuiston vaikutukset kohdistuvat ja kuinka merkittäviä ne ovat.

Elo Tiina
Lapin liitto

Suomen ympäristökeskus

LAUSUNTO

kirjaamo@syke.fi

16.6.2025

Dnro 228 / 2025

Lausuntopyyntö 13.05.2025, SYKE/2025/768

HIRVIVAARAN TUULIVOIMAHANKE, RUOTSI

Suomen ympäristökeskus (Syke) on vastaanottanut Ruotsin ympäristövirastolta (Naturvårdsverket) YK:n Euroopan talouskomission valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen (SopS 67/1997, Espoon sopimus) mukaisen ilmoituksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-menettely). Suomen ympäristökeskus pyytää lausuntoa Paliskuntain yhdistykseltä.

TOWII Renewables Sweden AB suunnittelee Hirvivaara-tuulivoimapuiston rakentamista Haaparannan kuntaan, Norrbottenin lääniin. Hankealue sijaitsee noin 16 kilometriä Haaparannan taajamasta luoteeseen. Suunnitelma koostuu enintään 34 tuulivoimalasta, joiden kokonaiskorkeus on enintään 250 metriä. Suunnitellun tuulivoimapuiston arvioidaan tuottavan noin 0,8 TWh vuodessa.

Tuulivoimahanke sijaitsee Ruotsin Liehittäjän Samebyn alueella. Selvitysalueita hyödynnetään kokonaisuudessaan syystalven ja talven aikana laidunalueena, ja Haaparannan radan eteläpuolista aluetta käytetään kevättalvella. Hanke sijoittuu porojen kulkemiseen käytetylle alueelle. Suomessa hankkeen vaikutusalueella on lähimpänä Lohijärven paliskunta.

Tämänkaltaisissa hankkeissa vaikutusten ja haittojen estämis- ja lieventämistoimet sekä vahingonkorvauskysymykset ja –vastuut tulee tarkastella ja ratkaista erityisen tarkasti.

Hankkeen vaikutukset poronhoidolle ja niiden arviointi

Ympäristölle aiheutuvat muutokset vaikuttavat aina poronhoidon harjoittamisen edellytyksiin. YVA-menettely nousee keskeiseen osaan, kun hankkeen vaikutuksia poronhoitoon selvitetään. Vaikutusten arvioinnissa tulee selvittää alueiden nykytila ja merkitys vaikutusalueen paliskuntien toiminnalle. Myös hankkeen vaikutukset paliskuntien porolaitumiin, porojen laidunten käyttöön, poronhoidon toimintaan ja rakenteisiin sekä sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset vaikutukset paliskunnan poronhoidolle tulee selvittää. Selvitykset edellyttävät neuvotteluita ja vuoropuhelua paliskuntien kanssa. Niissä tulee selvittää myös hankkeen haitallisten vaikutusten estämiseen ja lieventämiseen liittyviä toimenpiteitä. Arvioinnissa tulisi arvioida yhteisvaikutukset muiden vastaavien hankkeiden kanssa sekä muun maankäytön aiheuttamat kumulatiiviset vaikutukset.

Vaikutuksista Ruotsin poronhoidolle on lyhyesti mainittu asiakirjoissa. Vaikutuksia Suomen puolen poronhoidolle ei ole arvioitu olevan, tai niitä ei mainita. Porot todennäköisesti välttävät tuulivoimatuotan-

toaluetta kauemmas kuin mitä hankealue on. Tästä on julkaistu useita vertaisarvioituja tieteellisiä tutkimuksia Ruotsista ja kokemuksia useista suomalaisista paliskunnista. Hankealueen paliskuntien porojen siirtyminen Suomeen voi olla mahdollista ja on jopa todennäköistä lyhyen välimatkan vuoksi. Suunniteltu Hirvivaaran tuulivoima-alue sijaitsee noin 12 kilometrin etäisyydellä Ruotsin ja Suomen välisestä rajasta. Valtakuntien välisellä rajalla ei ole aitaa, joka estäisi porojen siirtymisen Suomeen. Välittömästi Suomen puolella ei ole poronhoitoaluetta, sillä Tornio ja Kemi eivät kuulu poronhoitoalueeseen Suomessa. Sinne harhautuneet porot kuitenkin työllistävät lähimpänä sijaitsevaa Lohijärven paliskuntaa, sillä poronhoitolain mukaan lähimpänä sijaitseva paliskunta on vastuussa poronhoitoalueen ulkopuolelle joutuneista poroista ja mm. niiden aiheuttamista vahingoista. Ulkopuolinen ei osaa sanoa onko poro suomalainen vai ruotsalainen ja ilmoittaa sen Lohijärven paliskunnalle. Tästä aiheutuu ylimääräistä työtä ja kustannuksia. Lisäksi voi mahdollisesti aiheutua ristiriitoja viljelijöiden ja vakituisten asukkaiden kanssa, joiden hallitsemilla alueilla porot eivät saa aiheuttaa vahinkoja viljelyksille tai puutarhoille.

Hankkeesta voi aiheutua merkittäviä haitallisia vaikutuksia myös Suomen poronhoidolle, jotka tulee arvioida. Suomeen ulottuvat vaikutukset tulee arvioida ja todeta asiakirjoissa asianmukaisesti. Vaikutusten arvioinnissa tulee käyttää hyväksi tutkimustietoa sekä alueen paliskunnan ja poronhoitajien kokemusperäistä tietoa. Tulee myös selvittää hankkeen haitallisten vaikutusten estämiseen ja lieventämiseen liittyviä toimenpiteitä. Mikäli hanke etenee toteutukseen, siitä aiheutuvat haitat tulee pyrkiä ensisijaisesti estämään ja lieventämään sekä korvaamaan ne haitat mitä ei voi estää tai lieventää haittaa kärsivälle paliskunnalle täysimääräisesti.

Paliskuntain yhdistys katsoo, että Suomen tulee osallistua Hirvivaaran tuulivoimahankkeen YVA-menettelyyn.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija, lisätiedot: Vilma Sanaksenaho, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi, 040 159 5592

Lausunto

19.6.2025

MV/01054/2025

1 (3)

Suomen ympäristökeskus

Viite lausuntopyyntö 13.5.2025 SYKE/2025/768

Asia Suomen tarve osallistua Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Suomen ympäristökeskus (Syke) on pyytänyt Museoviraston lausunnon Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Haaparantaan suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn. Suomen ympäristökeskus on vastaanottanut Ruotsin ympäristövirastolta (Naturvårdsverket) YK:n Euroopan talouskomission valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen mukaisen ilmoituksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn alkamisesta. Museovirasto lausuu asiassa kulttuurimaiseman, rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta seuraavan.

Tuulivoimapuisto sijoittuisi noin 16 kilometriä Haaparannan taajamasta luoteeseen. Suunnitelma koostuu enintään 34 tuulivoimalasta, joiden kokonaiskorkeus on enintään 250 metriä.

Lähimmät Suomen puolen valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt keskittyvät Tornion kaupunkiympäristöön ja Tornionjoen varrelle. Tornion kaupunkitaajamassa näitä ovat Alatornion kirkko ympäristöineen, Tornion kirkko ja raatihuone ympäristöineen, Rantakadun ja Keskikadun puutalokorttelit sekä Tornion rautatieasema. Pohjoisempana Tornionjoen varressa on Kukkolankosken kalakenttä ja Tornionjoen jokivarsiasutuksen kulttuuriympäristö. Etäämpänä etelässä on Perämeren kansallispuistossa Perämeren kalasatamiin ja kalastustukikohtiin kuuluva Selkäsarven saari sekä Kemin ja Tornion vanhan rajan rajapyykki Iso-Huiturin saarella. Suomen puolen valtakunnallisista merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä lähimpänä Hirvivaaran tuulivoimapuistoa on Kukkolankosken kalakenttä, hieman yli kymmenen kilometrin etäisyydellä.

Valtakunnallisesti arvokkaiisiin maisema-alueisiin kuuluva Eteläisen Tornionlaakson maisemat rajautuu Karungista pohjoiseen ja sen pohjoispuolella on Aavasaksan maisemat. Hirvivaaran tuulivoimapuisto sijoittuisi noin kymmenen kilometrin etäisyydelle Karungista.

Huomioon otettavia maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä ovat esimerkiksi Länsi-Lapin maakuntakaavaan sisältyvät Tornion Empire-kaupunginosa sekä Vojakkalan kylä ja Tornionjoen kulttuurimaisema.

Mahdollisella vaikutusalueella sijaitsevat myös Alatornion kirkon ja Aavasaksan Struven astemittausketjun pisteet, jotka ovat Unescon maailmanperintökohteita. Noin 16 kilometriä hankealueesta koilliseen Ruotsin puolella sijaitsee Struven ketjun mittauspiste Perävaara, joka on myös maailmanperintökohde. Suunniteltu tuulivoimapuisto ei aiheuta muutoksia näiden kolmen mittauspisteen välisiin näkymälinjoihin.

Lähimmillään suunniteltu tuulivoimapuisto on eteläisen Tornionlaakson maisemia Karungissa. Tarkasteltaessa Hirvivaaran tuulivoimahankkeen vaikutuksia Suomen puolen arvokkaisiin maisemiin, rakennettuihin kulttuuriympäristöihin ja ja arkeologiseen kulttuuriperintöön Museovirasto arvioi, että kymmenen kilometrin päästä ja kauempaa tarkasteltuina nämä tuulivoimalat eivät hallitsisi maisemaa vaan ne asettuisivat vähäisemmiksi maisematekijöiksi horisonttiin.

Hirvivaaran tuulipuiston maisemalliset vaikutukset Suomen puolisiin arvokkaisiin maisema-alueisiin ja kulttuuriympäristöihin voidaan arvioida maltillisiksi. Hankkeella ei näin olisi arvokkaisiin maisema-alueisiin ja kulttuuriympäristöihin liittyviä merkittäviä rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia Suomen kannalta. Museovirasto ei näe välttämätöntä tarvetta Suomen osallistumiselle näiden arvoalueiden osalta ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet erikoisasiantuntijat Stefan Wessman (maailmanperintö) ja Päivi Maaranen (arkeologia).

Yli-intendentti

Miikka Kumpulainen

Erikoisasiantuntija

Timo Kantonen

Tiedoksi Tornionlaakson museo - Tornedalens museum

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case

MV/01054/2025

**Suomen tarve osallistua Ruotsiin suunniteltavan
Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten
arviointimenettelyyn**

Asiakirja / Dokument / Document

MV/01054/2025-3

**Suomen tarve osallistua Ruotsiin suunniteltavan
Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten
arviointimenettelyyn**

Signed By:Kantonen Timo 912889893
Signed at:2025-06-19 07:18:08 +02:00
Reason:I approve this document

Signed By:Kumpulainen Miikka 91337466
Signed at:2025-06-19 08:38:44 +03:00
Reason:I approve this document

Finlands miljöcentral
kirjaamo@syke.fi

2025-07-22

översättning

SYKE/2025/768

YTTRANDE OM HIRVIVAARA VINDKRAFTSPARK, FINLANDS BEHOV ATT DELTA I FÖRFARANDET AV MKB

Finlands miljöcentral (Syke) har mottagit en underrättelse från Sveriges miljömyndighet (Naturvårdsverket) om inledande av ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning (MKB-förfarandet) i enlighet med FN/ECE:s konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 67/1997, Esbokonventionen). Enligt 30 § (911/2022) 1 mom. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) sköter Finlands miljöcentral de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning.

Bakgrund

TOWII Renewables Sweden AB planeras att bygga vindkraftsparken Hirvivaara i Haparanda kommun, Norrbottens län. Projektområdet ligger cirka 16 kilometer nordväst om Haparanda. Projektet består av upp till 34 vindkraftverk med en totalhöjd om maximalt 250 meter. Den planerade vindkraftsparken beräknas producera cirka 0,8 TWh per år.

Projektet kan orsaka betydande negativa gränsöverskridande miljökonsekvenser. Eventuella effekter kan påverka bland annat markanvändning, landskapsbild och rennärning och ljudbild. Dessutom kan projektet ha kumulativa miljökonsekvenser tillsammans med andra vindkrafts- eller infrastrukturprojekt i närområdet.

Den projektansvarige har utarbetat samrådshandlingar. Finska myndigheter, invånare och sammanslutningar har möjlighet att ge utlåtanden och framföra åsikter mellan 2025-05-13 – 2025-07-25. Responsen bör särskilt fokusera på Finlands deltagande i MKB-förfarandet, projektets sannolikt betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser för Finland samt innehållet i samrådshandlingarna. Om Finland meddelar att det deltar i MKB-förfarandet, kommer konsekvensbeskrivningen att göras tillgänglig för samråd och synpunkter i Finland i ett senare skede.

Finsk-svenska gränsälvscommissionen tackar för möjligheten till yttrande och ser det som positivt att Finland deltar i MKB-förfarandet.

Yttrandet har beretts av kommissionens sekreterare Annika Sallisalmi. Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post t.o.m. 2025-07-18. Yttrandet har sparats i ACTA diariehanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvscommissionen

Suomen ympäristökeskus
kirjaamo@syke.fi

22.7.2025

SYKE/2025/768

LAUSUNTO HIRVIVAARA-TUULIVOIMAPUISTO, SUOMEN TARVE OSALLISTUA YVA-MENETTELYYN

Suomen ympäristökeskus (Syke) on vastaanottanut Ruotsin ympäristövirastolta (Naturvårdsverket) YK:n Euroopan talouskomission valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen (SopS 67/1997, Espoon sopimus) mukaisen ilmoituksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-menettely). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 30 §:n (911/2022) 1 momentin nojalla Suomen ympäristökeskus on Espoon sopimuksen toimivaltainen viranomaisena Suomessa.

Tausta

TOWII Renewables Sweden AB suunnittelee Hirvivaara-tuulivoimapuiston rakentamista Haaparannan kuntaan, Norrbottenin lääniin. Hankealue sijaitsee noin 16 kilometriä Haaparannan taajamasta luoteeseen. Suunnitelma koostuu enintään 34 tuulivoimalasta, joiden kokonaiskorkeus on enintään 250 metriä.

Suunnitellun tuulivoimapuiston arvioidaan tuottavan noin 0,8 TWh vuodessa.

Hanke saattaa aiheuttaa merkittäviä haitallisia valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia. Mahdolliset vaikutukset saattavat kohdistua muun muassa maankäyttöön, maisemaan, poronhoitoon ja äänimaisemaan. Lisäksi hankkeella saattaa olla kumulatiivisia ympäristövaikutuksia yhdessä muiden lähialueen tuulivoima- tai infrastruktuurihankkeiden kanssa.

Hankkeesta vastaava on laatinut kuulemisasiakirjat. Suomen viranomaisilla, asukkailla ja yhteisöillä on mahdollisuus antaa lausuntoja ja esittää mielipiteitä 13.5.-25.7.2025 välisenä aikana. Palautteen tulisi erityisesti keskittyä Suomen tarpeeseen osallistua YVA-menettelyyn ja näkemyksiin hankkeen todennäköisesti merkittävistä rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista Suomen kannalta sekä kuulemisasiakirjojen sisällöstä. Jos Suomi ilmoittaa osallistuvansa ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, tulee ympäristövaikutusten arviointiselostus myöhemmässä vaiheessa nähtäville ja lausuttavaksi Suomessa.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio kiittää lausuntopyynnöstä ja katsoo, että Suomen tulisi osallistua ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn mahdollisista merkittävistä rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista.

Lausunnon on valmisteellut komission sihteeri Annika Sallisalmi. Komissio on hyväksynyt lausunnon sähköpostimenettelyllä 18.7.2024 mennessä. Lausunto on tallennettu ACTA-diaarihallintajärjestelmään.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

Asia: SYKE/2025/768

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

**Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?
Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.**

Luonnonvarakeskus ei näe osallistumistarvetta YVA-menettelyyn.

**Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?
Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.**

-

**Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta?
Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.**

-

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Kattainen Saara
Luonnonvarakeskus

Asia: SYKE/2025/768

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Ilmatieteen laitos ei näe osallistumistarvetta YVA-menettelyyn.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Säätukaverkon osalta Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Ylläsjärvi Tiina
Ilmatieteen laitos

From: [Ahlstedt Marjut](#)
To: [Syke Kirjaamo](#)
Subject: Liikenne- ja viestintäviraston lausunto (ei lausuttavaa) - SYKE/2025/768
Date: tiistai 1. heinäkuuta 2025 8.23.05

Viite: SYKE/2025/768

Asia: Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Traficomin dnro: TRAFICOM/357529/04.04.05.01/2025

Suomen Ympäristökeskus (SYKE) on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa Suomen tarpeesta osallistua Ruotsiin suunniteltavan Hirvivaaran tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta lausuttavaa.

terveisin,

Marjut Ahlstedt

asiantuntija
puh. 029 534 5201
gsm 050 384 3084
sähköposti: [marjut.ahlstedt\(at\)traficom.fi](mailto:marjut.ahlstedt@traficom.fi)

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320, 00059 TRAFICOM
www.traficom.fi

From: [Hietamäki Kati \(Tukes\)](#)
To: [Syke Kirjaamo](#)
Subject: Lausuntopyyntöne asiassa SYKE/2025/768
Date: torstai 10. heinäkuuta 2025 14.29.09

Hei,
Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes) ei ole tarvetta osallistua Hirvivaaran tuulivoimapuiston YVA-menettelyyn.

Terveisin

Kati Hietamäki

Ryhmäpäällikkö, Teolliset prosessit | Head of Unit, Industrial Processes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Finnish Safety and Chemicals Agency
Opastinsilta 12, 00520 Helsinki
Puh. 029 505 2011 | Tel. +358 29 5052 011
kati.hietamaki (at) tukes.fi

Tiedolla turvallisuutta – vastuullisemmat yritykset ja kuluttajat.

[Tukes.fi](#) | [LinkedIn](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [X](#) | [YouTube](#)